

DIENOS ŽINIOS

Nr. 131.

Glasenbach, 1947 m. liepos m. 21 d.

AMERIKOJE BENDROJI KARINĖ PRIEVOLE

Speciali Reprezentacinių Rumų komisija sutiko įnešti svarstyti bendrosios karinės prievolės Amerikoje įvedimo įstatymo projektą.

Karinė senato komisija vienbalsiai nutarė Mr. Kenneth Royalls paskirti į atsistąkusių karo ministerio Paterson vietą. Paterson atsistatydinimas suteikė galimybės dabartinį karo laivyno ministrą Forrestal paskirti pirmuoju Amerikos gynimosi ministru.

Reprezentaciniai rumai priėmė įstatymą, kuriuo sausumos kariuomenė ir karo laivynas sujungiamas į vieną vieneta. Visos karo pajėgos priklausys vienui karo ministerijai.

Karas ar taika Indonezijoje?

Indonezijos Respublikonų vyriausybė nutarė prašyti Anglijos, Indijos ir Australijos intervencijos tikslu išvengti karo Indonezijoje. Indonezijos vyriausybė pasiuntė Olandijos Generaliniam komisarui rasta, kviesdama į konferenciją, kur būtų sprendžiami dar neišspręsti klausimai.

Anglijos bandymas Indonezijos valdžios pagalba sustabdyti karo veiksmų pradžios įsakymą, nuėjo niekais.

Respublikonų žinių agentūros "Antara" pranešimu Olandijos daliniai po pa. ruošiamųjų operacijų pradėjo puolimą. Olandų žandarmerija užėmė respublikonų vyriausybės pastatus ir suėmė daugelį asmenų.

Sprendžiamas Graikijos klausimas

Belkanų įvykių tyrimo komisija savo bustinę perkėlė į Janiną. Komisija 9 prieš 2 (Rusijos ir Lenkijos) balsais nutarė ištirti komunistų puolimo Konitton įvyki. Delegatai sovietų vykdomą taktiką pavadino "trukdymu ir vilkinimu".

Britų užsienio reikalų ministerija turi visą ilę įrodymų apie tarptautinės brigados dalyvavimą Graikijos pilietiniame kare.

Paskutiniais pranešimais Graikijos kariuomenei pasisekė atmusti banditus iš Janinos apylinkės ir suskaldyti į mažas grupes.

Suimtųjų, įtartinų asmenų skaičius pakilo iki 11.500.

KINIJOS KOMUNISTAI TRAUKLASI

Kinijos vyriausybės daliniai pralaužė komunistų frontą Tenyk Sein (pictu Santungo prov.) komunistų daliniai priversti trauktis atgal. Generalinis stabas Santungą laikė nervų centru. Manoma, kad paskelbus Kinijoje visuotinę mobilizaciją, greitai laiku bus galima sunaikinti komunistų kariuomenę.

Rusija turi atominę bombą?

Vokiečių atominės energijos tyrinėjimų vadovaujantis mokslininkas dr. Han Doma tvirtina, kad jo manymu sovietai išsprendę atominės bombos paslaptį ir jau turi pasigaminę "daug atominių bombų".

Argentina perdavė JT sekretoriatui reikalavimą sekanciam posėdyje svarstyti veto teisės problemą.

Politinis įtempinys Brazilijoje didėja kas valandą. Kiekviena momentu laukiama kruvinų susirėmimų. Sao Paulo mieste tautiniai demokratai pareikalavo atsistatydinti užs. reikalų ministrą. Prezidentas Dutra bando suorganizuoti savo partijos narius prieš revoliucinę taut. demokratų grupę.

Cicagoje apsigyveno tiesiai iš Lietuvos atvykęs MYKOLAS MORKUNAS. Savo tėviske Joniškėlio valsčiuje jis paliko tik prieš keletą mėnesių. Pasisekė jam išvežiuoti, nes yra Amerikos pilietis.

-Kaip dabar Lietuvoje?

-Prastas judėjimas. Užkrovė tokias rekvizicijas, mokesčius, žmonas sunku beissimokėti. Mazonėmiai, kuriems dar nepriklausomą Lietuvą buvo duota žemė, siaip taip dar gyvena. Daug blogiau dabar tiems, is kuriu atėmė žemę, palikdami po 30 hekt.: liko laukai nėsėti, o sklypininkai, kuriems davė porą hektarų irgi monkai tėsėja. Ne sklyu netybti. Gavo po porą centnerių vikiu, bet ir tu nėsėja, -ka gi, sako, ar as vikius valgysiu? Kiti dar sėja, bet neturi kuo žemės išdirbti.

Grūdai pūsta valgyt-ner. Rugiai, kai tik buvo nupiauti, nedavė nei grūdams gerai audžiuti- nuo laukų private vežti į Joniškėlio sandėli. Tnai gi-vel nera tvarkos: iluzo lubos, apacioje supilti nedžiuvę grūdai sužaliavo. Turėjo juos išmesti. Panasi, girdėti, buvo ir Rošėniu, nuo sandėliuose.

Nuo 25 ha. žemės reikėjo duoti per metus 40 centn. javu, bulviu irgi tiek pat. Neispilei-verb į kalėjimą. Netoli musu buvo nusipirkę uki amerikoni. Nuo tu amerikonu bolševikai atėmė viska- net paskutini arkli ir kerve. Tai ji pasiprėse mazo gyventojo, kaimyno, tes praare vagas, o jiedu su žmona patys bulvles surinko, ir viskas.

Nacalninkas musu valsčiuje. Nėra laisyvės. Už maza dalyka varo i dabokla. Kiekviename valsčiuje yra rusu, "nacalninkas" ir rusu sargybė. Anksoiau Joniškėly buvo nuvedos virsininkas, pora policininku, o dabar-rusu nacalninkas, rusu, keraiviu ir dar apie 17 milicininku. Blogiausia tai komunistu milicija. Iskus kas nors, zuoj užplusta daryti krata: vienas i trobą, kitas i kute, i seklycia, ka tik rado-lasinius ar ka kita, isneso. Zmones juos pamate, nezino kur dėtis. Atėina jie, stsisėda už stolo, su sautuveis ir reikalauja: Parodyk kvitus, kiek prievoliu atlikta.

Jei ispilei rekvizicijas, dar pusė bėdos, bet jei nunesi i valsc. kvitus ir randa, kad dar kokios keletos sveru truksta, neduoda rašteliu, kad prievola atlikti, o be rašteliu negausi nusipirkti net zibalo. Is viso- žmones neturi kuo žiemą pasišildyti. Ukininkus varo miškus kirsti, vežti i stotis. Reikia vežti i mokyklas, i pienines, o sau-nera.

Kaip sudaryti tukstancius rubliu? Beisicusia tai tos rekvizicijos. Net jei ir viena kerve turi, privola i duoti piena. Nėpaise-ar liko tau koks laselis, ar ne.

Nuo 25 ha žemės reikia dar pinigais mokėti 6000 rubliu. Ka valdziai nuveži rugiu centneri, gauti 5 rublius, kviciau-6 rubl. Tai kaip tuos pinigus surinkti? Ukininkai bando pardavinėti rinkoje, slaptomis, spekuliacinomis kainomis. Cia rugiu centneris 45 rubliai.

Maskvos ubagai. Lietuva užpludo rusu elgetos-"ubagai"- vaikai, moterys, vyrai is Rusijos pradėjo vežiuoti. Diržais ant kupru maisus pasirise cina is kaimo i kaimą kalcdodami. Raud. armijos kariai, kurie palciati namo, irgi opcina ukininkus ir susirinkę po centneri javu nesa ant kupros.

Vilniaus. - Kallis kertus man teko vežiuoti i Maskva, -pasakojo toliau Morkunas. - Vilniaus stotyje tu ubagu prigule eiles. Traukiniu se pilna ju ne tik ant suolu, bet ir ant lentynu. Is visos Rusijos atvežiuoja maisto parsivežti, nes ten labai trūksta.

-Nusipirkti ka sunku. Batai -300 rubl., su auliukais-500, mėsai-350 rubl., tik vorkos netruksta nei Rusijoje nei Lietuvoje.

Krautuvės isnyko. Yra valstybiniai kooperatyvai, bet ir jie spaudžia ukininkus: jei netidavai nors dalies rekviziciju, negausi ne degtuku dežutės. O duoti reikia visko: sviestas, pienas, grūdai, daržovės.

Rizikingos kelionės i Ryga. Kai ukininkui reikia nusipirkti vėzėcios, turi sumokėti 900 rubl. Ukininkai slaptomis bando surinkti reikiamas sumas. Kiaušiniai, sviestas- uždrausta rinkoje pardavinėti. Tai vel susiteria keli ukininkai, papleuna jauti, mėsą issidalina ir perduoda spekuliantams. (tase skandiname numeryje)

Dienraštis leidžia Spaudos Darb. Kolektyvas. Ats. red. J. Prakepas.